

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. marts 2019

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 595 (MOF alm. del) stillet den 20. marts 2019 efter ønske fra Ida Auken (RV).

Spørgsmål nr. 595

”Ministeren oversendte den 4. februar 2019 en orientering til Miljø- og Fødevarerudvalget om grundvandsovervågningen, som også er omtalt på Ing.dk den 7. februar 2019 (”400.000 københavnere drikker vand med rester af nyopdaget stof”), hvor det fremgår, at 400.000 københavnere drikker resterne af giftstoffet. Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer der vil blive igangsat som følge af denne opdagelse, og oversende en komplet liste over mulige tiltag?”

Svar

Igangsatte initiativer på baggrund af de seneste resultater

./ Der henvises til besvarelse af spørgsmål nr. 569 (MOF alm. del) stillet den 14. februar 2019 efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S).

Allerede igangsatte initiativer

Miljøstyrelsen igangsatte flere initiativer på baggrund af fundene af DMS hos vandværkerne i sommeren 2018.

I efteråret 2018 har Kemikalieinspektionen analyseret udvalgte træbeskyttelsesmidler og maling for tolylfluorid, dichlorfluorid og DMS. Seks produkter med indhold af tolylfluorid eller dichlorfluorid blev på basis af et udtræk fra Produktregistret udvalgt til kontrol. To af produkterne viste sig at være udgået fra markedet. De resterende fire produkter og et ekstra produkt, som tidligere havde indeholdt tolylfluorid, blev udtaget af Kemikalieinspektionen fra forhandlere. Der blev ikke påvist indhold af hverken tolylfluorid, dichlorfluorid eller DMS i produkterne. Dette stemmer overens med de oplysninger, som branchen tidligere har givet om, at stofferne er udfaset fra brug som oplyst i orienteringen oversendt den 4. februar 2019. At produkterne fremgik med indhold af stofferne i Produktregisteret kan skyldes, at erhvervet ikke havde opdateret oplysningerne om indholdsstofferne i registeret. En række af produktoplysningerne er siden blevet opdateret af erhvervet.

Miljøstyrelsen er fortsat igang med at undersøge eventuelle kilder til forurening med DMS, herunder særligt tidligere brug af biocidprodukter og biocidbehandlede artikler som maling.

Miljøstyrelsen er desuden ved at forberede forbrugerinformation om, at det er vigtigt at rense ud i og bortskaffe gamle træbeskyttelsesmidler.

Liste over mulige tiltag

Nedenfor er en liste over mulige tiltag som følge af fundene af DMS i grund- og drikkevand.

Undgå nye kilder til DMS i grundvandet

Tolyfluanid er i EU fortsat godkendt som aktivstof til konservering af maling for at beskytte malingen mod for eksempel skimmelsvamp, efter malingen er strøget ud på eksempelvis træ. Branchen har oplyst, at stofferne ikke længere indgår i deres medlemmers produkter. Ikke-godkendelsespligtige malinger, der indeholder tolyfluanid, kan i dag lovligt importeres til Danmark, fordi aktivstoffet er godkendt i EU. Miljøstyrelsen er som nævnt i gang med at vurdere resultaterne i notatet fra GEUS, og hvis Miljøstyrelsen vurderer, at forudsætningen for godkendelsen af tolyfluanid til anvendelse i maling har ændret sig, så maling med indhold af tolyfluanid udgør en risiko for grundvandet, så vil ministeriet arbejde for et forbud mod denne anvendelse af stoffet i EU.

Håndtering af drikkevand med indhold af DMS

I spørgsmålet henvises til en artikel om fund af DMS i HOFOR's drikkevandsboringer. Styrelsen for Patientsikkerhed har tidligere vurderet, at det ikke udgør en sundhedsmæssig risiko at indtage drikkevand, der indeholder DMS i de koncentrationer, som er afrapporteret i screeningen ifm. grundvandsovervågningen samt i GEUS's notat over fund i vandværkernes boringskontrol.

Der er krav om, at det drikkevand, som sendes ud til forbrugerne, skal overholde kravværdien for pesticider og nedbrydningsprodukter på 0,1 mikrogram pr. liter. I de tilfælde hvor en vandforsyning finder indhold af DMS over kravværdien, kan de blande med vand fra andre boringer, så indholdet af DMS i det blandede vand kommer under kravværdien. Alternativt kan de lukke boringen. De skal så bruge vand fra andre boringer og evt. etablere en ny boring. Det er dog også muligt for en vandforsyning at søge om dispensation til at overskride kravværdien i en periode. Det er kommunen, som giver eventuel tilladelse til dispensation efter konsultation med Styrelsen for Patientsikkerhed. Kommunalbestyrelsen må kun dispensere, hvis dispensationen ikke indebærer en potentiel fare for sundheden, og hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke umiddelbart er mulighed for at fremskaffe anden vandforsyning.

Opsporing af punktkilder

Det kan ikke udelukkes, at nogle af fundene af DMS i vandværksboringerne kan skyldes en punktkilde. En punktkilde kunne i denne sammenhæng være en træimprægneringsvirksomhed, hvor stofferne har været anvendt i fortiden. Hvis der er mistanke om en gammel punktkilde, kan regionerne indgå i arbejdet med at opspore og håndtere forureningen. Der er kendskab til, at flere vandselskaber og regioner er i færd med at undersøge dette.

Til slut vil jeg tilføje, at det i tillægsaftalen til pesticidstrategien 2017-2021 fra januar 2019 blev aftalt, at der fremover skal screenes for væsentligt flere pesticider i grundvandsovervågningen, for at muliggøre en mere finmasket søgning efter potentielle pesticid- og biocidrester i drikkevandet. Desuden blev det aftalt, at proceduren for udvælgelse af stoffer til grundvandsovervågningen og til vandselskabernes boringskontrol skal styrkes.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Lea Frimann Hansen